

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Evsebivs || De Euangelica pr[a]eparatione

Eusebius <Caesariensis>

[Augsburg], 1522

VD16 E 4299

Quo modo multitudo deorum credita Cap. iij

urn:nbn:de:hbz:466:1-34477

ac falsis deis, qui terrestrem hunc aerem, & cauernas terræ habitare condemnati in sepulchris hominum, omnique immunda materia uagantur, sanguine ac uaporibus gaudentes, ad ueram humanum genus pietatem attraxerunt.

Quibus rationibus homines daemonibus decepti sunt.

CAPVT II.

P Rincipes certe demonum siue aerei siue inferni, postquam uiderunt ab hominibus, nonnullos mortales, quasi deos sanguine ac nidore sibi gratissimis honorari motibus, quibusdam simulachrorum, quæ homines in memoriam mortuorum fecerunt, facile amentes decipiebant. Preterea diuinationibus, quas daemoniaca operatione prædicare uidebantur, & uoluptate corporis omnes alliciebant, adeo ut modo cælestes uirtutes ac dei, modo heroum animas, quæ post mortem in cælum ascēdissent, ab hominibus crederentur. Unde opinio de multitudine deorum, cum a simulachris ad inuisibiles spiritus, qui per simulachra operabatur, & in eis habitabant, cogitatio raperetur, quasi uera uehementer creuit, ita terrestres & aerei daemones malignitatis spiritus dii maximi putati sunt. Priscorum etiam heroum, qui maxime colebantur memoria, in maius errorem extollebat, quorum figuras per singulas ciuitates imaginibus atque statuis exprimere conabantur. Animas uero prodigiose aut incorporeas uirtutes, statuis plerumque adesse daemones simulabant. Sic maleficis artibus & inuocatione animarum omnia perturbabant. Isti ergo terrestres daemones aerei atque inferni spiritus, quos huius mundi principes diuinæ literæ nuncupant, modo bonos se demones, modo deos cælestes, & nunc heroum animas, nunc alios atque alios fingentes, in uarios humanum genus errores iniecerunt, ut alij deos, alij heroas, alij daemones esse contenderent, & hos alij bonos, alij malos, quos tamen ne noceant, placandos sacrificijs censebant. Ita factum est, ut multitudo, imo uero innumeralitas deorum credita sit.

Quomodo multitudo deorum credita.

CAPVT III.

P Rimum enim fulgentia in cælo corpora, tum propter perpetuum motum, tum quoniam cuncta hæc inferiora perspiciant

ciant atq; moueant, deos appellarunt. Deinde quoniam heroes uita hominum communiter profuerunt, in deorum numero accepti sunt, quorum turpissima facta theologiæ suæ partem putantes, fabulosam appellarunt, quam postea detestati, quibus & uera & prisca sit, ad naturalia tamen reducens fabulas negant, nec finem hic fecerunt, sed proprijs quoq; passionibus adorabile nomen dei attribuerunt, quod theologiæ genus ita per se ipsum iacet, ut oratione cōfutoria non egeat. Quid enim turpius q̄ Venerē, Cupidinē, & Priapum deos nūcupare? Res quoq; humanas deos fecerunt, orationis enim uim Mercurium, excogitationis Palladem nominarunt. Ad hæc opera & artes, alias Marti & Mineruæ ut bellicas, alias Vulcano ut omnes, quæ per ignem fiunt, accommodarunt. Extremo malignos quosdam dæmones, uarios certe atq; multiplices, quos modo deos, modo animas mortuorū esse credunt, in Theologiā suā susceperunt. Hæc cum ita se habeāt, cæteris, quæ manifeste friuola sunt, prætermittis, de operatione dæmonum, quibus in superioribus dictum sit, tamen quæ fere omnes occuparunt, nunc quoq; dicamus.

Quod dæmones, quos inter hominum deorumq; naturam collocabant, responsa dare credebant. CAPVT III.

PRimum autē Plutarchi uerba in testimoniū adducam, quod in eo libro, qui inscribitur, quod oracula defecerunt, conscripta sunt. Probe inquit asserunt multi, cum a Platone quod qualitatibus subiicit, elementum inuentum sit, quam materiam uocāt, a multis magnisque dubitationibus philosophos esse liberatos. Mihi autem uidentur pluribus atq; maioribus fatiscisse dubitationibus, qui genus dæmonum inter deos & homines posuerunt. Modū enim excogitarunt, quo humanum genus diuino coniungit. Laudandus ergo est, qui primo inuenit, siue Zoroaster, ut dicitur, siue Orpheus, siue quidam Phryx, aut Aegyptius, ut ab utrorumq; cærimonijs conicere possumus. Egræcis autē Homerus promiscue his nominibus uti uidet, eisdē modo deos, modo dæmonas nūcupās. Hesiodus primus hominum distinctius quattuor generationalis naturæ ordine posuit, deos primum, deinde dæmonas, postea heroes, postremo hoīes, e quibus mutationē atq; progressū in melius facere uidetur, aurei quidē genus homines in bonos dæmonas transferēs,

k iij ferēs,